

VII. ORSZÁGOS NEMZETKÖZI JOGI JOGESETMEGOLDÓ VERSENY

2015-2016. tanév

I. (írásbeli) forduló*

1. Az Antarktisz területén Argentína és Chile partjaitól nem messze, az Ellsworth-föld alatt óriási, rendkívül értékes kobaltlelőhelyet találtak. Az ásványkincs stratégiai jelentőségéhez nem férhet kétség, hiszen a kobalt nélkülözhetetlen alapanyaga egy sor stratégiai iparágnak, mint pl. a telekommunikáció, a hadiipar és az űrrepülés. Az eddig ismert kobaltlelőhelyek nagy része kimerülőfélben van, vagy olyan régiókban található, ahol nagyfokú belső politikai instabilitás vagy hevesen dúló polgárháborúknak köszönhetően a gazdasági célú kitermelés alig megoldható. Igaz, az antarktisi kobalt kitermelése is komoly nehézségekbe ütközik a mostoha körülmények, a nagy mélység és a felszínre hozatalához szükséges méregdrága technológia következtében.

A felfedezést 2015 nyarán egy argentin sarkkutató csoport tette véletlenül, amikor az általuk az átlagostól eltérően igen vékony jégpáncéllal borított területen folytatott kutatófúrásokhoz használt robbanóanyag túlzott adagolása folytán hatalmas kráter keletkezett a felszínen. A lelőhely nagysága egyelőre nem ismert, de a geológusok a szeizmikus mérések nyomán meglehetősen kiterjedtre becsülik, s az sem kizárt, hogy néhány ezer kilométerre több más helyen is hasonló lelőhelyek találhatóak. A helyszínre érkező argentin hadsereg – az argentinok szerint civil mérnökök, akik a zord körülmények miatt a hadsereg szakértőinek segítségét és eszközeit kénytelenek igénybe venni – 2015. szeptember 15-én kitűzték az argentin zászlót és további kutatófúrásokba kezdtek.

2. A szomszédos Chile – amely nem rendelkezik a kitermeléshez nélkülözhetetlen technológiával – másnap, szeptember 16-án éles hangú tiltakozó jegyzéket küldött az argentin külügyminisztériumnak, amelyben jogellenesnek és a térség stabilitása szempontjából roppant károsnak minősítette az argentin lépéseket. Ezt követően Franciaország, az Egyesült Államok és Németország is jegyzéket intéztek az argentin kormányhoz, amelyben azt kérték, hogy nyilatkozzon, vajon a zászlókitűzést Argentína területi igényei bejelentéseként lehet-e értelmezni, hozzátéve, hogy a cáfolat elmaradását az érintett kormányok igenlő válasznak fogják tekinteni. A jegyzékekre az argentin kormány nem reagált, és a munkálatokat sem állította le.

3. Egy hónappal később a senki által el nem ismert mikroállam, a Westarcticai Nagyhercegség „államfője”, Travis McHenry nyílt levelet küldött az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormányainak, tiltakozva az ellen, hogy a fennhatósága alá tartozó területeken (a 90 és 150 déli szélességi körök által közrefogott, korábban egyetlen állam által sem igényelt térségben) az éj leple alatt brit műszaki egységek szintén próbafúrásokhoz végeztek előkészületeket. Egy héttel később a Falkland-szigetéről felszálló brit helikopterekkel katonák érkeztek az I. Péter szigetre, Westarctica fővárosába, s az éppen ott tartózkodó nagyherceget elfogták, majd a Falkland-szigetekre szállították egy katonai bázisra, ahol őrizetbe vették. A nagyherceg

---

* Jelen jogeset politikai eseményei fiktívek, a benne említett jogi tények, adatok és szerződések azonban nem kitaláltak, azok a valóságban is léteznek.

elfogadhatatlannak nevezte államfői immunitásának ilyen durva megsértését, majd azonnal ügyvédet kért (amit biztosítottak is számára), s azzal fenyegetőzött, hogy a strasbourg-i Emberi Jogok Európai Bíróságához fordul az őt ért tulajdonjogi és egyéb emberi jogi jogsérelmek miatt. Az Egyesült Államok, amelynek állampolgára Travis McHenry „nagyherceg”, azonnal berendelte a Washingtonba akkreditált brit nagykövetet és teljes körű magyarázatot kért erről az akcióról, egyben Travis McHenry mielőbbi elengedését és amerikai földre szállítását követelve.

4. Az elmérgesedő helyzetben, felbátorodván az argentin és brit kiaknázási kísérleteken, Ausztrália és Új-Zéland – mint az Antarktisz határoló nyílt vizekkel határos szomszédos felségvizek parti államai – 2015. november 15-én bejelentették, hogy felfüggesztik az 1959. évi Antarktisz Szerződés hatályát és korábbi területi igényeiket felélesztve az érintett földterületrészeket szuverenitásuk alá tartóznak nyilvánították.

5. A konfliktus további eszkalálódásának megakadályozása érdekében időközben az ENSZ Biztonsági Tanács napirendjére is került az ügy, amely 2015. december 10-én elsőként az ENSZ főtitkár közbenjárást kérte. Utóbbi jószolgáltatának eredményeképpen az érintett felek elfogadták Svájcot közvetítő államnak a vita békés eszközökkel való megoldása érdekében. A svájci külügyminisztérium nemzetközi jogi főosztályának szakmai tanácsadójaként Önnek az alábbi kérdések tekintetében kell jogi szakvéleményt készítenie.

Kérdések:

- 1) Az 1959. évi Antarktisz Egyezményrel és más egyezményekkel összhangban járt-e el Argentína a kutatófúrásokkal, illetve az argentin zászló kitűzésével?**
- 2) Megsértette-e Nagy-Britannia Westarctica nagyhercegének államfői immunitását?**
- 3) Fordulhatna-e Westarctica nagyhercege a strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bíróságához? Amennyiben válasza igen, milyen jogsérelmekre hivatkozhatna megalapozottan beadványában?**
- 4) Jogos ellenintézkedésnek tekinthető-e Ausztrália és Új-Zéland cselekedete, vagyis korábbi szuverenitásigényük felélesztése?**

Az I. (írásbeli) forduló jogeset-megoldásainak elküldési határideje:

2016. február 15. (hétfő) 24.00h

A megoldásokat a verseny@nemzetkozijog.hu e-mail címre küldjék, a tájékoztatóban megjelöltek szerint!

Bővebb felvilágosítás:

verseny@nemzetkozijog.hu